

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P., a. s. V., IČO: X.**, proti žalovanému: **Z., a. s., M., IČO: X.**, o zaplatenie 200 365,16 eur (6 036 199,15 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18 Cb 239/2007, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2011, č. k. 3 Cob 30/2010-955 v spojení s opravným uznesením z 09. decembra 2011, č. k. 3 Cob 30/2010-961, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 3 Cob 30/2010-955 z 23. novembra 2011, v spojení s opravným uznesením č. k. 3 Cob 30/2010-961 z 09. decembra 2011 v napadnutej zmeňujúcej časti **z r u š u j e** a v rozsahu zrušenia mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

V prevyšujúcej časti dovolanie odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov rozsudkom z 18. 11. 2008, č. k. 18 Cb 239/2007-503 v spojení s opravným uznesením z 05. 02. 2010, č. k. 18 Cb 239/2007-529 konanie v časti o zaplatenie 1 905 487,95 Sk zastavil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 4 130 711,20 Sk s 0,025 % dennými úrokmi z omeškania zo sumy 101 075,40 Sk od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 45 712,- Sk od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 319 809,90 Sk od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 2 799 518,15 Sk od 20. 06. 2006 do 06. 06. 2008, zo sumy 944 612,20 Sk od 07. 06. 2008 do zaplatenia, zo sumy 128 167,10 Sk od 20. 06. 2003 do zaplatenia, zo sumy 18 850,50 Sk od 12. 09. 2003 do zaplatenia, zo sumy 27 000,- Sk od 15. 10. 2003 do zaplatenia, zo sumy 2 545 483,20 Sk od 18. 11. 2003 do zaplatenia a nahradiť trovy konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 573 349,50 Sk. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca uzavrel dňa 01. 08. 2002 so žalovaným ako hlavným dodávateľom na stavbu T. zmluvu o dielo v znení dodatkov č. 1 až 6, predmetom ktorej (čl. 3 zmluvy) bola kompletizácia realizácie projektovej dokumentácie pre jednotlivé časti diela špecifikované v tomto článku. Cena predmetu plnenia bola dohodnutá v čl. 4 zmluvy vo výške 157 956 324,- Sk spolu s DPH. Dielo malo byť realizované podľa harmonogramu, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Súčasťou zmluvy bola aj dohoda strán o zádržnom práve žalovaného vo výške 5 % z každej fakturovanej sumy týkajúcej sa bodov 3.1.1. a 3.1.2 zmluvy pre prípad výskytu kolaudačných závad alebo nedorobkov. Podľa čl. 60 zmluvných podmienok, bol žalovaný povinný vyplatiť jednu polovicu zadržaných platieb pri vydaní protokolu o prebraní prác a druhú polovicu zadržaných platieb mal vyplatiť po uplynutí záručnej doby. V prípade, že mali rôzne úseky a objekty iné záručné doby, uplynutím záručnej doby bolo myslené uplynutie poslednej. Pre prípad omeškania si účastníci v bode 13.1 zmluvy dohodli úrok z omeškania vo výške 0,025 % denne z dlžnej sumy.

Zrealizované práce boli žalobcom vyfakturované žalovanému (okrem iných faktúr, ktoré žalovaný uhradil) aj faktúrami č. 2200000429, 2200000496, 2200000498, 2200000499, 2200000586, 2300000015, 2300000076, 2300000115, 2300000116, 2300000117, 2300000118, 2300000119, 2300000179, 2300000181, 2300000321, 2300000323, 2300000324, 2300000345, 2300000388, 2300000389, 2300000401, a to na základe zisťovacích preberacích protokolov a ich príloh - súpisov vykonaných prác. Ku dňu podania žaloby neboli žalovaným uhradené faktúry vo výške 6 036 199,15 Sk. Na preukázanie oprávnenosti svojho nároku pritom žalobca poukázal na inventarizáciu záväzkov a pohľadávok č. 2004/12, v ktorej žalovaný odsúhlasil zostatok neuhradených faktúr, a to aj faktúr tvoriacich žalovaný nárok. Žalovaný vo svojej obrane poukazoval najmä na uplatnenie zádržného práva, ako aj uplatnenie započítacej námietky z dôvodu, že pre nesplnenie diela v dohodnutom rozsahu musel požadovať dopracovanie diela od iných subdodávateľov, a preto vzniknuté náklady následne započítal na nárok žalobcu započítacím prejavom z 25. 06. 2007. V priebehu konania uhradil žalovaný na účet žalobcu sumu v celkovej výške 1 854 905,95 Sk dňa 06. 06. 2008, a to časť faktúry č. 2200000029 (správne 2200000429) vo výške 396 010,- Sk, faktúru č. 2200000496 vo výške 209 562,50 Sk, faktúru č. 2200000497 vo výške 34 413,75 Sk, faktúru č. 2200000498 vo výške 30 788,70 Sk, faktúru č. 2200000499 vo výške 30 801,50 Sk, faktúru č. 2200000586 vo výške 386 959,- Sk, faktúru č. 2300000015 vo výške 204 000,- Sk, faktúru č. 2300000076 vo výške 109 012,- Sk, faktúru č. 2300000116 vo výške

103 470,- Sk, faktúru č. 2300000181 vo výške 21 600,- Sk, faktúru č. 2300000115 vo výške 71 205,- Sk, časť faktúry č. 2300000321 vo výške 2 094,05 Sk, faktúru č. 2300000324 vo výške 81 018,75 Sk, faktúru č. 2300000345 vo výške 173 970,20 Sk a po čiastočnom späťvzatií žaloby žiadal zaplataenie istiny vo výške 4 181 293,20 Sk. Žalovaný k čiastočnému späťvzatiu žaloby uviedol, že predmetná suma predstavovala druhú polovicu platieb zadržaných žalovaným z dôvodu uplatneného zádržného práva, pričom k úhrade pristúpil napriek skutočnosti, že mu nevznikla povinnosť na ich vrátenie, nakoľko doteraz neuplynula posledná záručná doba na predmet plnenia, pretože dňa 21. 05. 2008 uplynula záručná lehota len na úsek diela plnenej podľa čl. 3 bodu 3.1.6, keďže žalobca doteraz v zmysle čl. 10 bodu 10.2 zmluvy o dielo a bodu 62 bod 1 všeobecných zmluvných podmienok nedokončil a neodovzdal prevádzkový predpis technológie T.. Žalovaný však zvažil okolnosť, že napriek uvedeným skutočnostiam ide o platby za plnenie diela, na ktoré žalobcovi inak právo vzniklo a ustanovenie bodu 62 bod 1 všeobecných zmluvných podmienok mu umožňuje úhradu zadržaných platieb aj pred vydaním protokolu o uplynutí záručnej doby. Žalobca vzal so súhlasom žalovaného späť žalobu aj v časti zaplataenia istiny 50 582,- Sk na základe faktúry číslo 2300000118 splatnej 20. 05. 2003 z dôvodu, že akceptoval nárok žalovaného spojený s vynaložením nákladov na odstránenie väd diela, uplatnený vo faktúre 2005051, ktorý žalovaný započítal dňom, keď sa vzájomné pohľadávky stretli 26. 01. 2006.

Súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 536 ods. 1, § 546 ods. 1, § 554 ods. 1, § 560 ods. 1, § 323 ods. 1 a § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. Žalobcom uplatnený nárok na zaplataenie žalovanej sumy žalovaný namietal z dôvodu uplatnenia zádržného práva, ako aj z dôvodu nesplnenia predmetu zmluvy riadne. V priebehu konania však žalovaný pristúpil k úhrade časti ceny diela, na ktorú si uplatnil zádržné právo, aj keď poukázal, že záručná doba na túto časť diela ešte nezačala plynúť, a žalobcovi by vzniklo právo na zaplataenie ceny diela až neskôr. Toto tvrdenie žalovaného však súd posúdil ako nedôvodné, naopak stotožnil sa so skutkovým záverom žalobcu, že žalovaný dielo riadne prevzal na slávnostnom odovzdaní celého diela, na ktorom sa zúčastnili všetky subdodávateľské firmy, a to dňa 16. 09. 2003 a teda posledná záručná doba aplikujúc čl. 60 bod 3 všeobecných podmienok uplynula po 3 rokoch dňom 19. 06. 2006. Po zaplataení ceny diela v tejto časti tak predmetom dokazovania bolo posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu na zaplataenie zvyšnej časti žalovanej sumy v celkovej výške 4 130 711,20 Sk (4 181 293,20 Sk – 50 582,- Sk). Po vyhodnotení dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný. Poukázal

na inventarizáciu záväzkov a pohľadávok č. 2004/12 z 31. 01. 2005, v ktorej žalobca požiadal žalovaného o odsúhlasenie zostatkov podľa účtovného stavu k 31. 12. 2004, ako aj o vrátenie potvrdenej kópie späť s tým, že v prípade, ak predmetné vyjadrenie doručené nebude, bude žalobca vykazovaný zostatok považovať za správny a vzájomne odsúhlasený. Na inventarizácii, ktorej súčasťou boli aj faktúry tvoriace zvyšnú časť žalovaného nároku, sa nachádzajú pečiatky a podpisy zástupcov oboch zmluvných strán. Túto inventarizáciu súd posúdil ako uznanie záväzku zo strany žalovaného, bolo teda povinnosťou žalovaného preukázať, že uznané pohľadávky žalobcu sú neoprávnené. Žalovaný však toto nepreukázal. Naopak z výpovede štatutárneho zástupcu a listinných dôkazov vyplynulo, že dodanie a obstaranie technologického zariadenia vykonávané žalobcom, ktorý to má v predmete činnosti a to centrálného riadiaceho systému, bolo zrealizované v potrebnom počte vyhotovení a v slovenskom jazyku. Súd sa stotožnil s výkladom čl. 3 bod 3.4 zmluvy vykonaným žalobcom a dospel k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojej obrany, naopak inventarizáciu pohľadávok a záväzkov, vrátane čiastočnej úhrady faktúr, súd posúdil ako uznanie záväzku. Z tohto dôvodu po čiastočnom zastavení konania podľa § 96 O. s. p. žalobe vyhovel. Súčasne priznal žalovanému podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka aj dohodnutý úrok z omeškania v zmysle bodu 13.1 zmluvy a v časti, v ktorej žalobca nevzal žalobu späť o úrok z omeškania týkajúci sa započítanej sumy, žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 23. 11. 2011, č. k. 3 Cob 30/2010-955 v spojení s opravným uznesením z 09. 12. 2011, č. k. 3 Cob 30/2010-961 na odvolanie žalovaného proti časti rozsudku, ktorým žalobe vyhovel, zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že návrh žalobcu na zaplatenie sumy 117 204,27 eur a požadované úroky z omeškania 0,025 % zo sumy 625,72 eur, zo sumy 896,24 eur a zo sumy 84 494,56 eur zamietol. Ďalším výrokom zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti, t. j. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 19 910,22 eur a 0,025 % úrok z omeškania zo sumy 3 350,08 eur od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 1 517,36 eur od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 10 615,74 eur od 21. 05. 2003 do zaplatenia, zo sumy 92 926,98 eur od 20. 06. 2006 do 06. 06. 2008, zo sumy 31 355,38 eur od 07. 06. 2008 do zaplatenia a zo sumy 4 254,37 eur od 20. 06. 2003 do zaplatenia a tiež vo výroku o trovách konania a v tomto rozsahu mu vec vrátil

na ďalšie konanie. Opravným uznesením opravil druhý výrok rozsudku, keďže namiesto sumy 3 355,08 eur bola nesprávne uvedená suma 3 350,08 eur.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na správne zistený skutkový stav súdom prvého stupňa pokiaľ ide o existenciu zmluvy o dielo uzavretej medzi účastníkmi konania z 01. 08. 2002 vrátane 6 dodatkov. Bolo preukázané, že žalovaný zaplatil na žalovanú sumu 1 854 905,95 Sk a ďalej jednostranne započítal časť pohľadávok. Konštatoval, že z faktúr s koncovým číslom 429 bola uhradená suma 396 010,- Sk, s koncovým číslom 496, 497, 498, 499, 586, 015, 076, 115, 116 a 181 celá suma. Z čiastočného späťvzatia žaloby vyplýva, že celkom bola zaplatená suma aj z faktúr s koncovým číslom 324 a 345 a časť faktúry s koncovým číslom 321 vo výške 2 094,05 Sk. Na tieto faktúry bola zaplatená celkove suma 257 083,- Sk. V súvislosti s námietkou žalovaného, že nedošlo k odovzdaniu diela dňa 19. 06. 2003 podľa zmluvy, poukázal na vyjadrenie investora (viď č. 1. 888), podľa ktorého Národná diaľničná spoločnosť k 10. 6. 2011, nemala žiadne podlžnosti vo vzťahu k žalovanému vyplývajúce z predmetnej zmluvy a v zmysle tohto mu uhradila celú cenu diela. Uvedená spoločnosť zároveň potvrdila, že doteraz nebol odovzdaný zo strany žalovaného Prevádzkový predpis, resp. jeho konečná verzia. Z ďalšieho vyjadrenia investora (viď č. 1. 827 a č. 1. 829) vyplynulo, že k odovzdaniu diela došlo v mesiacoch máj až jún 2003 a postupnosť vypracovávania preberacieho protokolu v období od 05. 05. 2003 do 19. 06. 2003. Súd mal za to, že investor prevzal dielo, ktorého dodávateľom bol žalovaný a žalobca subdodávateľom, dňa 19. 06. 2003.

V súvislosti s námietkou, že dielo nebolo riadne odovzdané v zmysle § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka, pretože bolo odovzdané s vadami, odvolací súd konštatoval, že žalovaný dielo prevzal dňa 19. 06. 2003, pričom podľa § 560 ods. 2 Obchodného zákonníka zhotoviteľ zodpovedá za vady, ktoré má dielo v čase jeho odovzdania (§ 554 Obchodného zákonníka). To znamená, že v konkrétnom prípade vady museli existovať 19. 06. 2003. Po tomto dátume by mohlo ísť o zodpovednosť len podľa § 560 ods. 3 Obchodného zákonníka, čo však v konaní preukázané nebolo alebo o zodpovednosť za vady podľa § 563 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka, t. j. zodpovednosť za vady, ktoré vznikli počas záručnej doby. Vady, ktoré vznikli počas záručnej doby, však nemajú vplyv na zaplatenie ceny diela. Vady diela, ktoré vznikli do 19. 06. 2003 žalovaný odstránil v zmysle zmluvných podmienok a náklady na ich odstránenie započítal. V tejto súvislosti odvolací súd pripomenul,

že žalovaný má zaplatenú cenu diela zhotoveného pre investora a tento žiadnu zodpovednosť za vady diela vo vzťahu k žalovanému neuplatnil (viď č. 1. 889).

Odvolaací súd teda vychádzal z toho, že dielo bolo odovzdané 19. 06. 2003, pričom podľa čl. 6 bodu 6.2 zmluvy po odovzdaní a prevzatí celého diela mal zhotoviteľ vystaviť konečnú faktúru, z ktorej budú odpočítané platby za čiastkové faktúry stým, že podľa čl. 6 bodu 6.4 lehota splatnosti faktúr bola 50 dní odo dňa ich doručenia objednávateľovi. Z vykonaného dokazovania na odvolacom súde bolo preukázané, že žalobca takúto konečnú faktúru nevystavil, a teda faktúry vystavené po 19. 06. 2003 s koncovým číslom 321, 323, 324, 345, 388, 389 a 401, ako čiastkové faktúry, už nemohli byť vystavené, po odovzdaní a prevzatí diela mal zhotoviteľ vystaviť konečnú faktúru, z ktorej mal odpočítať platby za čiastkové faktúry, túto mal objednávateľovi doručiť a po uplynutí splatnosti 50 dní by bola konečná faktúra splatná. Konečná faktúra vystavená nebola, preto nenastala splatnosť celkovej ceny diela. Žalobca tak nemal nárok na zaplatenie súm, ktoré vyúčtoval čiastkovými faktúrami po 19. 06. 2003, v celkovej výške 3 787 987,95 Sk (správne má byť uvedená suma 3 787 978, 90 Sk), z ktorej sa ale odpočítava suma 257 083,- Sk už žalobcom zaplatená (viď č.1. 401 spisu). Ide o sumu 3 530 895,90 Sk (117 204,27 eur). Tiež nemal nárok na úrok z týchto faktúr, pokiaľ bol požadovaný zo sumy 18 850,50 Sk (625,72 eur), zo sumy 27 000,- Sk (896,24 eur) a 2 545 483,11 Sk (84 494,56 eur), ktoré sa týkali faktúr s koncovým číslom 323, 389 a 401. Z tohto dôvodu podľa § 220 O. s. p. rozsudok v tejto časti zmenil a žalobu zamietol.

V ostatnej časti (v sume 599 815,28 Sk, t. j. 19 910,22 eur) odvolaací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude skúmať, či žalovaný dôvodne započítal svoje pohľadávky z titulu nároku zo zodpovednosti za vady diela na jednotlivé čiastkové faktúry vystavené žalobcom (viď č. 1. 241 a č.1.188 spisu) a kedy sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením jednotlivých faktúr, keďže týmito otázkami sa súd prvého stupňa nezaoberal. Ďalej uložil súdu vykonať dokazovanie na otázku výskytu väd diela v čase do 19. 06. 2003, t. j. do momentu jeho odovzdania, ich odstránenia žalovaným, výšky nákladov na ich odstránenie a dôvodnosti zápočtu. Žalovaný z hľadiska zodpovednosti za vady postupoval tak, že tieto odstránil a náklady započítal na ďalšie faktúry. Z tohto pohľadu neuplatnil v tomto konaní nároky podľa § 564 a 436 Obchodného zákonníka, a preto mu nemohli byť prisúdené.

V súvislosti s námietkou žalobcu, že konkludentným konaním došlo medzi zmluvnými stranami k zmene zmluvy, odvolací súd poukázal na bod 18.2 zmluvy čl. 18, podľa ktorého zmluvu bolo možné meniť a dopĺňať výlučne písomnými dodatkami, k čomu však nedošlo (okrem dodatkov pod bodom 1 až 6). Odvolací súd ďalej nepovažoval inventarizáciu záväzkov a pohľadávok (viď č. 1. 46 spisu) č. 2004/12 z 02. 02. 2005 za uznanie dlhu zo strany žalovaného, keďže táto nenapĺňala hmotno-právne podmienky uznania záväzku.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 09. 01. 2012.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Prvý výrok rozsudku napadol z dôvodu nesprávnej aplikácie právneho predpisu a nesprávnej aplikácie znenia zmluvy. Poukázal na ustanovenia § 554 ods. 1, § 537 ods. 2 a § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých mu vznikol nárok na plnenie z predmetných faktúr. Mal za to, že nijakým spôsobom neporušil zmluvu, ani všeobecné zmluvné podmienky tým, že aj po odovzdaní diela vystavil čiastkové faktúry. Záver odvolacieho súdu by bol správny v tom prípade, keď by žalobca po odovzdaní diela vystavil konečnú faktúru a následne by vystavil ďalšie čiastkové faktúry za časti diela, ktoré už mali byť zahrnuté v konečnej faktúre. Uviedol, že sám žalovaný akceptoval takéto žalobcovo konanie, keď podstatnú časť týchto faktúr uhradil, a teda konkludentným spôsobom s konaním žalobcu súhlasil. Tiež nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že splatnosť čiastkových faktúr by bola podmienená splatnosťou konečnej faktúry. Zmluva v čl. 6, bod 6.1. počítá s vystavovaním čiastkových faktúr. Až po vystavení všetkých čiastkových faktúr, mala byť žalobcom vystavená konečná faktúra ako sumár všetkých vystavených faktúr. Čiastkové faktúry mohol žalobca vystaviť len na základe objednávateľom odsúhlaseného súpisu vykonaných prác. Avšak žalobca by až do dnešného dňa konečnú faktúru vystaviť nemohol, lebo mu chýba odsúhlasený súpis vykonaných prác pre faktúru č. 401. Druhý výrok dovolateľ napadol z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, keďže z odôvodnenia rozsudku nemožno vyvodiť z akého dôvodu odvolací súd vracia konanie o úrokoch z omeškania zo sumy 92 926,98 eur od 20. 06. 2006 do 06. 06. 2008, a zo sumy 31 355,38 eur od 07. 06. 2008 do zaplatenia na konanie pred prvostupňový súd. Navrhol, aby odvolací súd dovolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobcom uvádzané skutočnosti vyjadrujú len rozdielny právny názor na vyhodnotenie zisteného skutkového stavu, ale nepoukazujú a nepreukazujú nesprávnosť aplikácie právneho predpisu a právnych záverov. Dodal, že žalovaný by nezaplatil ani keby žalobca vystavil konečnú faktúru, keďže žalobca nepreukázal splnenie diela riadne a včas. Dovolací dôvod proti druhému výroku napadnutého rozsudku podľa jeho názoru nie je prípustný. Navrhol preto dovolanie žalobcu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolanie proti prvému výroku napadnutého rozsudku prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p., pretože smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Žalobca v dovolaní poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., to znamená, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pod nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis ale nesprávne ho vyložil.

Žalobca v dovolaní tvrdil, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o neodôvodnenosti jeho nároku na zaplatenie časti ceny diela na základe čiastkových faktúr vystavených po odovzdaní diela (19. 06. 2003) s odôvodnením, že čiastkové faktúry po odovzdaní a prevzatí diela nemohli byť v zmysle čl. 6 zmluvy vystavené a pretože nebola vystavená konečná faktúra, nenastala splatnosť celkovej ceny diela.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je zaplatenie neuhradenej časti ceny diela podľa zmluvy o dielo uzavretej medzi účastníkmi konania. Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zaplatenie 117 204,27 eur s príslušenstvom tak, že žalobu v tejto časti zamietol s právnym záverom, že aj keď celé dielo bolo 19. 06. 2003 odovzdané a prevzaté, žalobcovi nevzniklo právo na zaplatenie čiastkových faktúr vystavených po tomto dátume. Poukázal na ustanovenie čl. 6 bod. 6.2 zmluvy o dielo, podľa ktorého po odovzdaní a prevzatí celého diela vystaví zhotoviteľ konečnú faktúru, od ktorej odpočíta platby za čiastkové faktúry. V zmysle uvedenej dohody podľa názoru súdu po odovzdaní a prevzatí diela môže byť vystavená len konečná faktúra. Ak táto vystavená nebola, nenastala celková splatnosť ceny diela. S uvedeným právnym záverom odvolacieho súdu nemožno súhlasiť.

Podľa § 536 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len Obchodný zákonník), zmluvou o dielo sa zaväzuje zhotoviteľ vykonať určité dielo a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

Podľa § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka objednávateľ je povinný zhotoviteľovi zaplatiť cenu dohodnutú v zmluve alebo určenú spôsobom určeným v zmluve. Ak nie je cena takto dohodnutá alebo určiteľná a zmluva je napriek tomu platná (§ 536 ods. 3), je objednávateľ povinný zaplatiť cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných obchodných podmienok.

Podľa § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka, objednávateľ je povinný zaplatiť zhotoviteľovi cenu v čase dojednanom v zmluve. Pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné, vzniká nárok na cenu vykonaním diela.

Z citovaného ustanovenia § 548 Obchodného zákonníka vyplýva, že právo na zaplatenie ceny diela vzniká v dobe dohodnutej v zmluve. Uvedené ustanovenie je dispozitívnej povahy, čo znamená, že povinnosť objednávateľa zaplatiť cenu diela môže byť dohodnutá účastníkmi zmluvy rôzne. Platobné podmienky účastníci dohodli v čl. 6 zmluvy o dielo. Z čl. 6 bod 1 zmluvy o dielo je zrejmé, že žalovaný sa ako objednávateľ zaviazal uhradiť cenu za časti diela na základe čiastkových faktúr vystavených žalobcom ako zhotoviteľom na základe súpisu vykonaných prác odsúhlaseného objednávateľom. Z čl. 6 bod 2 zmluvy vyplýva, že po odovzdaní a prevzatí celého diela zhotoviteľ vystaví konečnú faktúru, z ktorej budú odpočítané platby za čiastkové faktúry. Uvedený spôsob platenia ceny diela dohodnutý čl. 6 bod 1 zmluvy zmluvné strany akceptovali a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania čiastkové faktúry žalovaný aj uhradil. Odvolací súd dospel nesprávnym výkladom uvedených ustanovení zmluvy k právnomu záveru, že po odovzdaní a prevzatí celého diela zhotoviteľ nemá pred vystavením konečnej faktúry právo na vystavenie čiastkových faktúr, a teda aj na zaplatenie časti ceny diela na ich základe. V zmluve bolo zakotvené právo zhotoviteľa na zaplatenie časti ceny diela na podklade odsúhlasených dokladov o skutočne vykonaných prácach. V konečnej faktúre vystavenej po odovzdaní a prevzatí diela mali byť zohľadnené platby čiastkových faktúr. Z citovaných ustanovení zmluvy však nemožno vyvodiť záver, že zhotoviteľ nemá právo na zaplatenie časti ceny podľa odsúhlaseného súpisu vykonaných prác na základe čiastkovej faktúry vystavenej po odovzdaní a prevzatí diela. Podľa zmluvy žalobcovi ako zhotoviteľovi diela vzniklo po jeho odovzdaní a prevzatí objednávateľom právo na zaplatenie dohodnutej ceny. Pokiaľ žalobca žalobou uplatnil právo na zaplatenie ceny diela do výšky dohodnutej v zmluve, nemožno žalobu zamietnuť s odôvodnením, že zaplatenie časti ceny bolo uplatnené na základe čiastkových faktúr vystavených po odovzdaní a prevzatí diela a nie na základe konečnej faktúry. Otázka času vystavenia faktúry môže mať vplyv len na omeškanie dlžníka s jej zaplatením, nie na vznik nároku na zaplatenie ceny diela.

Vzhľadom na uvedené nesprávne právne posúdenie veci v dôsledku ktorého odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v uvedenej časti podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolateľ vo vzťahu k druhej časti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu namietal vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Poukázal pritom na nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým odôvodnil zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Pojem odňatie možnosti konať pred súdom zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré sú mu Občianskym súdnym poriadkom priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadrením uvedeného práva je aj znenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Dovolací súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah, dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu tieto požiadavky spĺňa. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia s poukázaním na ustanovenie § 221 ods. 1 O. s. p. obsahuje aj dôvody, pre ktoré odvolací súd časť rozhodnutia súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatoval, že súd prvého stupňa sa nezaoberal započítacou námietkou vznesenou v konaní žalovaným z titulu nároku zo zodpovednosti za vady diela, preto poukázal na potrebu doplniť v tejto časti dokazovanie. Ďalej vytkol súdu prvého stupňa, že sa nezaoberal otázkou, kedy sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením jednotlivých faktúr, preto mu uložil doplniť dokazovanie aj v tomto smere.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p. Z uvedených dôvodov odmietol dovolanie žalovaného v tejto časti podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní je záväzný. V novom rozhodnutí súd znova rozhodne aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania. (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasom 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková